

MVCRX05LP6XV
prvotní identifikátor

odbor legislativy a koordinace předpisů

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

Č. j. MV-56240-3/LG-2021

Praha 13. dubna 2021

odbor bezpečnostní politiky

Nad Štolou 3

170 34 Praha 7

Stanovisko k návrhu odpovědi ministra vnitra veřejnému ochránci práv ve věci vyřizování a přešetřování způsobu vyřízení stížností v oblasti obecní policie

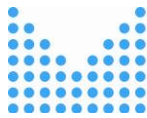
k č. j. MV-56240-2/OBP-2021 ze dne 8. 4. 2021

Odbor legislativy a koordinace předpisů obdržel Vaši žádost pod výše uvedeným č. j. o posouzení návrhu odpovědi ministra vnitra veřejnému ochránci práv ve věci vyřizování a přešetřování způsobu vyřízení stížností v oblasti obecní policie.

Z hlediska naší působnosti je možno sdělit, že v obecné rovině souhlasíme s argumentací v návrhu odpovědi ohledně podpůrné použitelnosti správního řádu na projednávání přestupků obecní policií (v rámci prověřování podezření ze spáchání přestupku, ukládání pokuty příkazem na místě apod.). Rovněž v obecné rovině souhlasíme s argumentací, která z uvedeného závěru dovozuje aplikovatelnost ustanovení o stížnosti podle § 175 správního řádu.

Na druhé straně se však nemůžeme ztotožnit s argumentací, že danou stížnost je oprávněn podat jednotlivec ohledně tvrzené nečinnosti správního orgánu (resp. strážníků obecní policie) při projednávání přestupku jiné osoby (body 4, 5, 7 a 8 návrhu odpovědi).

Podle § 175 odst. 1 správního řádu platí, že „[d]otčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.“ Z hlediska nyní posuzované věci je zásadní skutečnost, že stížnost je

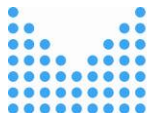
oprávněna podat pouze „dotčená osoba“, tj. osoba, které se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (viz legislativní zkratku v § 2 odst. 3 správního řádu). Stížnost směřuje typicky proti postupu správního orgánu nebo nevhodnému chování úřední osoby ve správním řízení podle § 9 správního řádu. Může však být podána i v rámci jiných postupů, které probíhají v procesním režimu správního řádu (například postupy při vydávání vyjádření nebo osvědčení, provádění ověření nebo činění sdělení podle části čtvrté správního řádu). Uvedená relativně široká využitelnost stížnosti ve vztahu k postupům podle správního řádu, vůči nimž neposkytuje zákon jiný prostředek ochrany, ovšem nic nemění na zmíněném požadavku, že stížnost může podat právě jen *dotčená osoba*.

Dotčenou osobou bude v návaznosti na výše uvedené účastník správního řízení nebo jiná osoba, vůči níž alespoň v určitém rozsahu směřuje procesní postup podle správního řádu, ať již v rámci správního řízení (svědek, vlastník věci důležité pro řízení apod.) nebo mimo něj (např. osoba žádající vydání osvědčení). Jinak řečeno, půjde o osobu, vůči níž je vykonávána vrchnostenská veřejná správa v procesním režimu správního řádu (srov. působnost správního řádu v § 1 odst. 1), resp. veřejná moc zasahující do práv či povinností dané osoby. Stížnost je jedním z procesních prostředků ochrany této osoby. V kontextu výkonu přestupkové agendy obecní policií by mohlo jít např. o podezřelého, který spatřuje nezákonnost v postupu při projednávání přestupku příkazem na místě ve své věci, popřípadě je nespokojen s nevhodným chováním strážníků v této věci.

Třetí osoba, která nesouhlasí s nečinností obecní policie při projednávání přestupku jiné osoby, není právně relevantně dotčena zahájením řízení o přestupku proti této osobě. Nejde totiž o nečinnost v rámci postupu vůči této třetí osobě. Tento závěr souvisí též s obecným východiskem, podle kterého *nemá třetí osoba subjektivní právo domáhat se zahájení řízení o přestupku s jinou osobou nebo požadovat uznání její viny* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 - 39, bod 84 a další tam citovanou judikaturu).

Třetí osoba proto nebude v popsaném případě podle našeho názoru oprávněna podat stížnost podle § 175 odst. 1 správního řádu a ani následnou žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti podle § 175 odst. 7 správního řádu. Máme tudíž za to, že není na místě ani vynucování přešetření způsobu vyřízení předmětné nepřipustné „stížnosti“ třetí osoby prostřednictvím opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu.

Na druhé straně třetí osoba může učinit u správního orgánu oznámení o přestupku, resp. podnět k zahájení řízení z moci úřední podle § 42 správního řádu.

Pokud má podatel podnětu následně za to, že správní orgán je při projednávání přestupku nečinný, může se obrátit na nadřízený správní orgán s neformálním podnětem¹ k uplatnění opatření proti nečinnosti. Nadřízený správní orgán by měl následně ověřit, zda správní orgán včas zahájil správní řízení z moci úřední, popřípadě zda včas učinil jiný úkon, k němuž byl podle zákona povinen (např. předání věci příslušnému správnímu orgánu podle § 64 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů). V případě shledání nečinnosti pak nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 a § 6 odst. 1 věta druhá správního řádu, která rozšiřuje použitelnost ustanovení o ochraně proti nečinnosti i na jiné úkony správního orgánu, než je zahájení řízení a vydání rozhodnutí).

V případě nečinnosti nadřízeného orgánu by pak bylo možno se obrátit obdobně s dalším podnětem na jemu nadřízený správní orgán, tj. na správní orgán třetího stupně. Správní řád nevylučuje uplatnění opatření proti nečinnosti správním orgánem třetího stupně, přičemž tato nečinnost může spočívat i v nepřijetí opatření proti nečinnosti správním orgánem druhého stupně (Vedral, Josef. Správní řád - komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012. K § 80, str. 692). Tyto závěry by měly platit obdobně též pro vztahy mezi obecní policií při projednávání přestupků, nadřízeným krajským úřadem a ústředním správním úřadem příslušným pro daný úsek státní správy.

Pro doplnění odkazujeme též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2009 č. j. 5 As 38/2009 - 88. Předepisujeme, že předmětné rozhodnutí se netýká oznámení o přestupku, nýbrž podnětu k provedení dozoru nad výkonem samostatné působnosti obcí. Přesto se domníváme, že rozsudek je využitelný i v nyní posuzované věci, neboť řeší obecnou otázku možnosti podat stížnost v návaznosti na učinění podnětu k provedení postupu z moci úřední.

Nejvyšší správní danou možnost odmítá: „[S]tížnost je procesním prostředkem určeným pro případy, kdy správní orgán vede konkrétní správní řízení, v němž hrozí účastníkovi takového řízení či jiné osobě újma a zákon přitom neposkytuje jiný prostředek ochrany. Taková situace ovšem v daném případě nenastala, neboť stěžovatel podal původně podnět Ministerstvu vnitra k provádění dozoru nad výkonem samostatné působnosti obcí (...). Jedná se o dozorčí prostředek Ministerstva vnitra, který je ve výlučné kompetenci tohoto ústředního orgánu státní

¹ Nemůže však podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu, neboť tento prostředek ochrany je vyhrazen účastníkovi řízení, popřípadě (s ohledem na § 6 odst. 1 větu druhou správního řádu) též jiné dotčené osobě.

správy. Stěžovatel je jistě oprávněn dát k takovému postupu Ministerstva vnitra podnět, nemá však právní nárok na to, aby Ministerstvo vnitra na základě tohoto podnětu činilo jakékoli kroky v rámci dozoru nad výkonem samostatné působnosti obcí, to záleží výlučně na jeho posouzení. Tento podnět stěžovatele tedy nelze považovat za návrh, jímž by bylo zahájeno jakékoli správní řízení, v jehož rámci by byl stěžovatel oprávněn podat stížnost dle § 175 správního řádu.“

Závěrem si dovoluujeme upozornit, že nebylo možno výše uvedené závěry přímo promítnout do textu návrhu odpovědi, jak bylo požadováno. Promítnutí výše uvedeného právního názoru vyžaduje zvážení dalšího postupu odborem bezpečnostní politiky ve dvou konkrétních případech, kterých se týká dopis veřejného ochránce práv (sp. zn. MV-119776/OBP-2019 a sp. zn. MV-24635/OBP-2020), zvážení postupu v budoucích obdobných případech, jakož i vhodnosti možného doplnění metodických materiálů v gesci odboru bezpečnostní politiky. Pro doplnění nicméně z hlediska naší působnosti sdělujeme, že námi zastávané stanovisko neodporuje metodickým materiálům zmiňovaným ve Vašem návrhu odpovědi (zejm. metodika „Správní řád a obecní policie od 1. 7. 2017“ a závěr č. 33 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 9. 5. 2006).

JUDr. Vít Šťastný
ředitel odboru

vyřizuje: Mgr. Jiří Totín
tel. č.: 817 309
e-mail: jiri.totin@mvcv.cz